

Handläggare:  
Medea Fröderos Sandblad  
Telefon:  
08 508 18 070

Till  
Farsta stadsdelsnämnd  
2013-12-17

## Avslag på ansökan om försörjningsstöd i Farsta och andra stadsdelsområden

Svar på fråga från (MP)

### Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på frågan från miljöpartiet om vilka som får avslag på ansökan om försörjningsstöd i Farsta och andra stadsdelsområden.

Steinunn Á Håkansson  
stadsdelsdirektör

Per-Ove Mattsson  
avdelningschef

### Sammanfattning

Vid nämndens sammanträde den 14 mars i år bad Coura Mbaye (MP) om statistik som visar vilka som får avslag på sin ansökan om försörjningsstöd, i Farsta och andra stadsdelsområden. Frågan ställdes mot bakgrund av ett tydligt sjunkande antal hushåll som får försörjningsstöd i Farsta.

Förvaltningens egen statistik och material från Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör visar på vissa skillnader i avslagsorsaker. Farsta ligger dock på helt jämförbar nivå vad gäller andel avslag, i vissa fall även något lägre.

## Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst.

## Bakgrund

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 14 mars i år bad ersättaren Coura Mbaye (MP) om statistik som visar vilka som får avslag på sin ansökan om försörjningsstöd, i Farsta och andra stadsdels-områden. Frågan ställdes mot bakgrund av ett tydligt sjunkande antal hushåll som får försörjningsstöd i Farsta.

## Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har fört noggrann statistik över beslut om försörjningsstöd under flera år. Efter att ha fått jämförelsematerial från Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör (bilaga 1 och 2) har vi nu kunnat göra en sammanställning över avslagsbeslut och avslagsorsaker.

## Andel avslagsbeslut

Den första jämförelsepunkten är andelen avslagsbeslut (se även bilaga 3).

Avslag	Farsta	EÅV	Skarpnäck
Hushåll med något avslag, helt eller delvis	31,4%	37,51%	34,39%
Andelen avslagsbeslut/totalt antal beslut	17,6%	21,48%	16,19%
Andel hushåll som fått helt avslag	9,0%	7,71%	8,53%

Vi ligger generellt något lägre vad gäller så kallade delavslag, det vill säga andel hushåll som får avslag på delar av sin ansökan. En större andel beviljas alltså någon form av bistånd hos oss.

Trenden är dock att våra delavslag ökar. Enheten för försörjningsstöd har arbetat hårt med att fördjupa och utveckla utredningsmetodik och arbetssätt vilket gör att bedömningarna blir noggrannare.

Enskede-Årsta-Vantör ligger avsevärt högre än vi vad gäller andelen hushåll som får någon form av avslag, trots att en av de jämförelsemånader vi använt (juni i år) låg ovanligt högt för vår del.

Om man sammanfattningsvis ser på förändringar och trender över tid kan vi konstatera att andelen avslag ökar i Farsta och att det varit så en tid (se bilaga 4). Eftersom andra stadsdelsförvaltningar inte har tagit fram jämförbara siffror är det svårt att svara på om

det är en generell trend i staden. Om det är en unik ökning för Farsta betyder det att Farsta tidigare legat en bit under andra stadsdelsområden eftersom vi i nuläget är jämförbara.

Av de hushåll som får avslag får en högre andel helt avslag hos oss än i Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör. Skillnaden gentemot Skarpnäck är dock försumbar.

Trenden är även att andelen hela avslag ökar. Det betyder inte nödvändigtvis att det görs striktare bedömningar. Det kan också bero på hur länge man låter ofullständiga ansökningar ligga och vänta i avvaktan på komplettering innan man fattar ett avslagsbeslut och låter den sökande göra en ny ansökan. För att förstå om det här är en skillnad i bedömningar eller arbetssätt skulle vi behöva information om hur långa handläggningstider Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck har, vilket vi inte har tillgång till. Om de är längre än våra kan det antagligen förklara en del av skillnaden.

I Farsta har vi prioriterat att få ner handläggningstiderna och öka rättssäkerheten genom att inte låta ofullständiga ansökningar ligga för länge i väntan på komplettering. Även om man då ger ett helt avslag är den enskilde välkommen att ansöka igen. Det är också alltid möjligt att göra en så kallad nödprövning efter ett avslagsbeslut.

En annan tänkbar orsak till att delavslagen ökar är att riktlinjerna förändras och att det därför går att få försörjningsstöd till nya ändamål. Till exempel har det blivit vanligt med ansökningar om bredband. Dock finns i riktlinjerna en maxkostnad för bredband. Det är vanligt att den sökandes kostnad för bredband bedöms vara för hög i förhållande till vad riktlinjerna anger, och då beviljas enbart en del av kostnaden

### **Avslagsorsaker**

Om man fördjupar analysen och tittar på hur avslagsorsakerna fördelar sig ser man att vi skiljer oss från de båda andra förvaltningarna på några punkter (se bilaga 5). Vi ligger till exempel mycket lägre vad gäller avslag på grund av att behovet inte bedöms rymmas inom socialtjänstlagens intentioner. Vi ligger framför allt mycket högre när det gäller avslag på grund av att sökanden inte står till arbetsmarknadens förfogande.

En viss förklaring till denna skillnad kan vara att vi i Farsta arbetar tydligare med arbetslinjen och formulerar besluten så att det framgår. Det är möjligt att de som inte har arbetshinder men inte aktivt söker arbete får avslag av andra orsaker i de båda andra stadsdelsområdena.

Det är inte sannolikt att vi gör striktare bedömningar eller generellt avslår ansökningar i en omfattning som avviker från övriga stadsdelsförvaltningar. Om man vill förstå varför kostnaderna för försörjningsstöd minskar i Farsta är det antagligen två faktorer som betyder mest. Den ena är att vi gör noggranna och utförliga utredningar av försörjningshinder, vilket bland annat gör det lättare att hjälpa sökande till verksamma insatser. Den andra faktorn är förändringar i befolkningsunderlaget. Belastningen på ekonomiskt bistånd följer generellt arbetslöshetsutvecklingen, och Farsta har haft en gynnsam utveckling av arbetslösheten de senaste åren (se bilaga 6 och 7).

Som ett led i vårt kvalitetssäkringsarbete följer och analyserar vi noggrant varje månad utvecklingen när det gäller handläggningen av försörjningsstödet och utbetalningarna av det ekonomiska biståndet. Det gör vi för att snabbt upptäcka kortsiktiga och långsiktiga trender och förändringar i behoven och för att se om det sker förändringar i handläggningen och i tolkningarna av lagstiftning och riktlinjer.

En viktig del är också att analysera och sammanställa information om avslag och överklaganden samt domar från förvaltningsrätten för att vår praxis ska följa lagstiftningen.

I vårt kvalitetssäkringsarbete kommer vi även att fortsätta att samverka med de angränsande stadsdelsförvaltningarna för att lära av varandra och göra jämförelser.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på frågan från miljöpartiet om vilka som får avslag på ansökan om försörjningsstöd i Farsta och andra stadsdelsområden.

## **Bilagor**

1. Jämförelse beslut och avslag i Farsta och Enskede-Årsta-Vantör

2. Jämförelse beslut och avslag i Farsta och Skarpnäck
3. Andel avslagsbeslut i Farsta, Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck
4. Andel avslagsbeslut i Farsta, förändring över tid
5. Avslagorsaker i Farsta, Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck
6. Arbetslöshet i Farsta och hela staden
7. Antal arbetslösa försörjningsstödssökande